

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 4 - ĐÀ NẴNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Hữu Khánh

Thư ký phiên họp: Bà Trâm Thị Thuỳ Trang - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 4 - Đà Nẵng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 4 - Đà Nẵng tham gia phiên họp: Ông Huỳnh Công Hưng - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 9 năm 2025 tại trụ sở Toà án nhân dân khu vực 4 - Đà Nẵng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 94/2025/TLST-DS ngày 09 tháng 6 năm 2025 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 94/2025/QĐST-DS ngày 08 tháng 9 năm 2025, gồm người tham gia tố tụng sau đây:

*** *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Ông Nguyễn Q, sinh năm: 1970; Địa chỉ; Tổ 3, thôn Tùng Sơn, phường Hoà Khánh, thành phố Đà Nẵng (có mặt).

*** *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

+ Bà Nguyễn Thị H, sinh năm: 1958; Địa chỉ: Tổ 7, thôn Sơn Phước, xã Bà Nà, thành phố Đà Nẵng. (vắng mặt)

+ Bà Nguyễn Thị Thanh H, sinh năm: 1990; Địa chỉ: Đường Đỗ Phát, thôn Sơn Phước, xã Bà Nà, thành phố Đà Nẵng. (vắng mặt)

+ Bà Nguyễn Thị Thanh Th, sinh năm: 1995; Địa chỉ: Số 60 đường Đoàn Phú Tứ, phường Hải Vân, thành phố Đà Nẵng. (vắng mặt)

+ Ông Nguyễn T, sinh năm: 1961; Địa chỉ: Thôn An Nghĩa Tây 3, phường Hoà Khánh, thành phố Đà Nẵng. (vắng mặt)

+ Ông Nguyễn V, sinh năm: 1966; Địa chỉ: Thôn Phú Thượng, xã phường Hoà Khánh, thành phố Đà Nẵng. (vắng mặt)

+ Ông Nguyễn Ch, sinh năm: 1969; Địa chỉ: Thôn Phú Thượng, phường Hoà Khánh, thành phố Đà Nẵng. (vắng mặt)

+ Bà Nguyễn Thị Đ, sinh năm: 1959; Địa chỉ: Tổ 42, Nam Ô 2, phường Hải Vân, thành phố Đà Nẵng. (vắng mặt)

+ Bà Nguyễn Thị M, sinh năm: 1967; Địa chỉ: Tổ 3, thôn Tùng Sơn, Bà Nà, thành phố Đà Nẵng. (vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

**** Theo đơn yêu cầu đề ngày 09 tháng 6 năm 2025 và trình bày tại phiên họp của ông Nguyễn Q thể hiện:***

Ông Nguyễn Q là em trai của ông Nguyễn Th, ông Nguyễn Th từ khi sinh ra đến khi trưởng thành không mắc bất kỳ bệnh lý nào về tâm thần, năng lực nhận thức đầy đủ như bao người khác. Ông Nguyễn Th biết đọc, biết viết, sống chan hoà và giao tiếp hoà đồng với gia đình, bạn bè, hàng xóm. Tuy nhiên, 02 năm trở lại đây, ông Nguyễn Th có dấu hiệu cho thấy bản thân không nhận thức được mọi việc diễn ra xung quanh và chấm dứt việc tiếp xúc, giao tiếp với mọi người xung quanh. Những cử chỉ, hành động diễn ra hàng ngày của ông lặp đi lặp lại theo thói quen sinh hoạt từ trước đến giờ một cách vô thức.

Khi biết tin về sức khoẻ cũng như biểu hiện trên của ông Th thì ông Nguyễn Q có đến nhà hỏi thăm về tình hình sức khoẻ thì ông lại im lặng, không trả lời và luôn tránh né. Ông Q có hỏi thăm những hộ lân cận thì nghe bảo thỉnh thoảng ông Th lại đi lang thang người đường giữa trưa nắng, trong miệng nói thì thầm một mình.

Hiện nay, ông Nguyễn Th là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án dân sự “Tranh chấp về chia thừa kế tài sản”, giữa nguyên đơn là ông Nguyễn Q và bị đơn là bà Nguyễn Thị M. Tuy nhiên, ông Nguyễn Th có những biểu hiện khác thường, tự sống khép kín, không nói chuyện, tiếp xúc với mọi người xung quanh. Chính vì thế, ông Nguyễn Q cho rằng anh trai (ông Nguyễn Th) không thể nhận thức và làm chủ hành vi của mình dẫn đến việc không thể trực tiếp làm việc với cơ quan có thẩm quyền, từ đó khiến việc giải quyết vụ án trên gặp khó khăn.

Vì vậy, ông Nguyễn Q yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Th mất năng lực hành vi dân sự để làm cơ sở giải quyết vụ án dân sự “Tranh chấp về thừa kế tài sản.”

**** Tại biên bản làm việc, lấy lời khai của bà Nguyễn Thị H (vợ ông Nguyễn Th) ngày 30/7/2025 thể hiện:***

Hiện nay ông Nguyễn Th vẫn sinh hoạt, đi làm bình thường và không có giấy chứng nhận tâm thần nào liên quan đến năng lực hành vi dân sự. Việc ông Nguyễn Q yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Th mất năng lực hành vi dân sự thì gia đình chúng tôi không đồng ý.

Trường hợp ông Nguyễn Q yêu cầu Tòa án trưng cầu giám định tâm thần ông Nguyễn Th thì chúng tôi không đồng ý, vì ông Th còn vợ và con không thể ông Nguyễn Q yêu cầu được.

**** Phát biểu tại phiên họp của Kiểm sát viên:***

- Về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký phiên họp cũng như việc chấp hành pháp luật của người tham tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự từ khi thụ lý đến tại phiên họp là đảm bảo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người yêu cầu thực hiện đầy đủ quyền lợi và nghĩa vụ của người tham gia tố tụng; người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan chưa thực hiện đầy đủ quyền lợi và nghĩa vụ của người tham gia tố tụng.

- Về nội dung giải quyết việc dân sự: Trên cơ sở đơn yêu cầu, các tài liệu

kèm theo và Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần của Tòa án. Ngày 06/8/2025 Tòa án đã trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối ông Nguyễn Th, tuy nhiên việc giám định pháp y tâm thần đối với ông Nguyễn Th không thực hiện được với lý do người yêu cầu cũng như người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan không phối hợp để đưa người bị yêu cầu là ông Nguyễn Th đi giám định.

Do đó không đủ căn cứ để chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất lực hành vi dân sự. Vì vậy đề nghị Tòa án không chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Th mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 4 - Đà Nẵng nhận định:

[1] Về tố tụng: Ông Nguyễn Q yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Th, sinh năm: 1963; Địa chỉ: Tổ 7, thôn Sơn Phước, xã Bà Nà, thành phố Đà Nẵng và có kết luận ông Nguyễn Th mất năng lực hành vi dân sự.

Vì vậy, theo quy định tại Điều 27; Điều 35; Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 4 - Đà Nẵng.

[2] Về nội dung: Xét yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Th mất năng lực hành vi dân sự thì thấy:

Hiện nay, ông Nguyễn Th là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án dân sự “Tranh chấp về thừa kế tài sản”, giữa nguyên đơn là ông Nguyễn Q và bị đơn là bà Nguyễn Thị M. Tuy nhiên, ông Nguyễn Th có những biểu hiện khác thường, tự sông khép kín, không nói chuyện, tiếp xúc với mọi người xung quanh. Chính vì thế, ông Nguyễn Q cho rằng anh trai (ông Nguyễn Th) không thể nhận thức và làm chủ hành vi của mình dẫn đến việc không thể trực tiếp làm việc với cơ quan có thẩm quyền, từ đó khiến việc giải quyết vụ án trên gặp khó khăn. Vì vậy, ông Nguyễn Q yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Th mất năng lực hành vi dân sự để làm cơ sở giải quyết vụ án dân sự “Tranh chấp về thừa kế tài sản.”

Trên cơ sở đơn yêu cầu, các tài liệu kèm theo. Ngày 06/8/2025 Tòa án đã trưng cầu giám định pháp y tâm thần khu vực Miền Trung thực hiện giám định pháp y tâm thần đối ông Nguyễn Th. Tuy nhiên việc giám định pháp y tâm thần đối với ông Nguyễn Th không thực hiện được với lý do người yêu cầu cũng như người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan không phối hợp để đưa người bị yêu cầu là ông Nguyễn Th đi giám định, do đó không có kết quả kết luận của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đối với ông Nguyễn Th.

Như vậy, không có căn cứ để chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Q về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Th mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật dân sự.

[3] Lệ phí giải quyết việc dân sự: 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) ông Nguyễn Q phải chịu.

Từ những nhận định trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 27; Điều 35; Điều 39; Điều 370 và 371 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22 của Bộ luật dân sự;

1. Không chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Q về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Th, sinh năm: 1963; Địa chỉ: Tổ 7, thôn Sơn Phước, xã Bà Nà, thành phố Đà Nẵng mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Căn cứ Điều 149 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Lệ phí giải quyết việc dân sự 300.000đ (*ba trăm nghìn đồng*) ông Nguyễn Q phải chịu nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu số 0008692 ngày 09 tháng 6 năm 2025 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Hòa Vang (cũ) nay là Thi hành án dân sự thành phố Đà Nẵng. Như vậy ông Nguyễn Q đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND khu vực 4 - Đà Nẵng;
- Thi hành án dân sự TP Đà Nẵng;
- *Đương sự;*
- *Lưu hồ sơ.*

THẨM PHÁN - CHỦ TOẠ PHIÊN HỢP

Đã ký

Nguyễn Hữu Khánh

